

Theo (prof.dr. T.S.M.) van der Zee is hoofdredacteur van *Handelingen* en bijzonder hoogleraar Onderwijs in ethisch en religieus perspectief aan de Radboud Universiteit, Nijmegen. | theo.vanderzee@ru.nl

Anders aarden

Hittegolven, overstromingen, droogtes en migraties. Het zijn symptomen van ingrijpende klimatologische en ecologische veranderingen die zich in ons gemeenschappelijk huis voordoen. De veranderingen onderbreken ons verlangen naar steeds meer en om weg te werpen als het ons niet meer past. Ze plaatsen bovendien grote vraagtekens bij onze religieus geïnspireerde opvatting van de mens als heerser over vissen van de zee, vogels van de lucht en al het gedierte dat over de grond kruipt. Ze zetten ons narratief tussen haakjes dat tot nu toe legitimatie gaf aan ons omgaan met de grond.

Al is het tegen beter weten in, we geven het narratief niet graag op. Zouden we dat doen, dan vrezen we onze houvast kwijt te raken. Kan het wel anders? Utopische verhalen zijn als tegenspraak voor dat wat we gewoon zijn te doen en vinden. De christelijke traditie is vol van dergelijke verhalen. Zoals het *Zonnelied*, waarmee paus Franciscus zijn encycliek *Laudato Si'* opent en waarin gesproken wordt over broeder zon, zuster maan, broeder vuur en zuster aarde. Deze en andere verhalen presenteren een narratief dat uitnodigt om anders te zien en te handelen, en dat de belofte in zich draagt: ja, het kán anders.

Utopische verhalen ontspringen daarnaast aan het innovatief, vernieuwend en toegewijd handelen van agrariërs, circulair ondernemers, jonge klimaatbewegings, predikanten, rentmeesters, pastores, kloosterlingen en vele anderen. Met hun vernieuwende praktijken nemen ze een voorschot op de toekomst, provoceren het bestaande narratief, en nodigen uit het narratief *opnieuw* te vertellen. Ze dagen daarmee ook de theologie uit.

Handelingen biedt een platform aan de Protestantse Theologische Universiteit om haar onderzoeksproject te introduceren over onze verhouding tot de grond en de theologische interpretatie ervan. De praktische theologie vervult hierin vanwege haar oriëntatie op hedendaagse religieuze praktijken een onmisbare rol. Het project staat aan het begin en dit themanummer 'Theologie aarden' presenteert een verkenning van het vraagstuk, de handelingsverlegenheid van agrariërs, predikanten, rentmeesters en anderen, alsook de werkwijze en de ambitie om bij te dragen aan een vernieuwde, integratieve theologie.

Het inspirerende themanummer onder redactie van Mirella Klomp en Ciska Stark en met beelden van René Rosmolen is een uitnodiging om de modderlaarzen aan te trekken en niet bang te zijn om vieze handen te maken, nodig om nieuwe praktijken te ontwikkelen, nieuwe narratieven te vertellen en aldus bij te dragen aan vernieuwde theologie. Ja, heus, het kan anders. <

